

Høst af engrapgræs

- De tidligste sorter er klar til skårlægning i uge 27
- Skårlægning eller direkte høst?
- Behandling efter høst

Vi har mange kraftige afgrøder i år efter lange perioder med nedbør, nu efterfulgt af sommervejr. Mange førsteårsmarker er tynde efter en tør start på efteråret og det sene forår. Til gengæld står de fleste ældre marker flot. Der vil være bundgræs i mange marker, som kan være bestemmende for valg af høstmetode

Modningen er ikke forceret, men vejruddisigten med høj sol og varme modner på engrapgræsset.

I afgrøder der står op på nuværende tidspunkt, kan afmodningen ske over få dage, i varmt og solrigt vejr. I de spildsomme sorter, skal man derfor være meget opmærksom på at få skårlagt afgrøden i tide, inden dryssespildet bliver for stort. Vær opmærksom på at det ikke er enkelte tørkepletter, der skal bestemme hvornår marken skal skårlægges, - marken skal vurderes som en helhed.

Undgå at høste forurenede pletter med

Er der partier eller pletter i marken, som er meget forurenede med svært frarenselige arter, så lad være med at høste disse partier. Det vil være synd at ødelægge et helt parti frø, hvis der f.eks. kun er problemer med ukrudt i en forpløjning og en lavning.

Modenhedsbestemmelse

De tidligste sorter af engrapgræs står nu foran skårlægning. Fra blomstring til skårlægning regnes normalt med ca. 25 dage. Engrapgræs er modent, når afgrøden skifter fra et rødligt/gult til et gulligt/gulbrunt skær. Når frøene begynder at løsne sig, og en del frø falder af ved et let slag mod hånden, er marken klar til at blive skårlagt.

Hvor marken er gået kraftigt i leje skal man ved vurdering af skårlægningstidspunktet være opmærksom på at de øverste strå er de mest modne.

Der er stor variation i de forskellige sorters modningstidspunkt og også forskel i sorterens spildsomhed. Generelt er de

kortstråede sorter meget lidt spildsomme, hvorimod de fleste langstråede sorter er mere spildsomme.

Skårlægning

De langstråede og spildsomme sorter af engrapgræs skårlægges bedst med fingerklipper eller med skiveslåmaskine påmonteret skårlægningsudstyr.

Fingerklipperen foretrakkes frem for skiveslåmaskinen i marker, der er stående og i marker med mindre plantemasse, idet fingerklipperen er mere skånsom. Det kan være nødvendigt at hente skår i marker med lejesæd, idet en fingerklipper helst skal køre mod toppen eller skråt mod toppen, mens det er omvendt for skiveslåmaskinen. Moddus kan gøre afgrøden mindre liggende og dermed nemmere at skårlægge.

En veludført skårlægning gør den efterfølgende tærskning og eventuelle skårløftning lettere. Vejringstiden er normalt omkring en uge, enkelte sorter har dog godt af at ligge lidt længere tid på skår.

Skårløftning kan blive nødvendig, hvis der er meget gengroning og nedbør i vejringstiden.

I de korte sorter er der flere valgmuligheder: **Skårlægning** kan foregå som nævnt ovenfor, dog er det sjældent nødvendigt at hente skår.

Direkte mejetærskning er en velegnet høstmetode i sorter der ikke er spildsomme, hvis marken ikke har ret meget bundgræs. Vent med direkte tærskning, indtil afgrøden er godt moden, hvilket vil sige 10-14 dage efter normalt skårlægningstidspunkt og afgrødens farve går over i en grålig tone..

Direkte tærskning er også en fordel, hvis der er forurening med andre rapgræsser, idet meget af det alm. rapgræs kan nå at drysse af inden tærskning, og enårig rapgræs kan begrænses i frøvaren ved at løfte skærebordet lidt.

Kombination af de to høstmetoder er meget anvendt i sorter der ikke er spildsomme. Her

skårlægges afgrøden, når engrapgræsset er modent, hvorefter marken vejrer 2-3 dage, inden mejetærskning påbegyndes. Denne metode er fordelagtig i marker, som er grønne i bunden, da det friske græs får mulighed for at ose af, så adskillelsen af frø og halm på rysterne bliver nemmere.

De to sidste metoder kræver beluftning og tørring på plantørreri.

Er afgrøden færdigvejret efter 10-14 dage på skår, er tørring sjældent nødvendigt.

Det anbefales altid at køle frøet ned på lageret, når det er tørt. Husk at frø der leveres i høst højst må leveres med 12 % vand.

Returtærsker

Flere engrapgræsavlere har valgt at investere i en returtærsker til engrapgræs, og der kan være meget frø at hente, op til 100 kg/ha, specielt i sorter med meget frøuld.

Råvarekvalitet

En m³ råvare skal veje mellem 190 og 220 kg for at få et tilfredsstillende lavt rensesvind på omkring 20 %.

Dette er en grov rettesnor, som ikke gælder, hvis der i frøet er unormalt stort indhold af f.eks. enårig rapgræs eller spildkorn. I sorter med meget frøuld er det sværere at opnå en høj rumvægt, end i sorter med skarpt og tungt frø.

En 10 liter spand (strøget mål), som er meget anvendelig til at måle råvarevægten, udleveres ved henvendelse til din frøavlskonsulent

Venlig hilsen

DLF-TRIFOLIUM A/S

Behandling af frømarken efter høst

En god afbrænding af alt vissent stængel- og bladmateriale, efter at halmen er ordentlig spredt lige efter høst, giver det bedste resultat. Specielt i meget veletablerede og tætte marker er en god afbrænding vigtig.

Korte typer:

Halmen fordeles og afbrændes umiddelbart efter høst, inden genvæksten starter. Såfremt dette ikke lader sig gøre på grund af for lille halmmængde, afpudses marken dybt (2-3 cm) lige efter høst, og materialet fjernes. Marken afpudses sidste gang i sidste halvdel af september i 5 cm's højde.

Høje typer:

Afbrænding foretages lige efter høst. Alternativt kan halmen spredes på marken, og marken underskæres i starten af september, materialet spredes igen, hvorefter det afbrændes efter et par dages vejring. Kan afbrænding ikke lade sig gøre, fjernes frøgræshalmen, marken pudses helt i bund, og alt materialet fjernes. Marken afpudses sidste gang i oktober.

Hvis man har får, kan man med fordel lade disse afgræsse marken i efteråret.

Pas på alm. rapgræs!

Forurening med alm. rapgræs er også udbredt i år. Forureningen starter typisk langs kanterne af marken samt evt. lavninger. Pas på ikke at få spredt alm. rapgræs til resten af marken. Høst derfor forurenede områder til sidst, således at der ikke med mejetærskeren sker yderligere spredning.